

Tipografia:
BIAȘOVU, piața mare Nr. 30
Inscripții neofortate nu se pri-
nesc. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

BIBLIOTECA DE ANEXIUNI:
BIAȘOVU, piața mare Nr. 30
Inscripții mai primordiale în Viena
Budași Mosa Hancsicska și Volgar
(Hho Maas), Gernu Schalk, Alos
Berni M. Daker, A. Oppeck, J. Don-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger Anton Mees Eckstein Bernai;
în Frankfurt: G. L. Damba; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețurile inserțiilor: o seriă
garmondă pe o colônă 5 or.
și 80 or. simbru pentru o pu-
blicare. Publicații mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
seriă 10 or. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU IV.

„Gazeta” este în fa-țara și
Abonamente pentru Austrii-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la tôte officiale
postale din intru și din afară
și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 30, etagiul I.: pe unu anu
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 or. Cu dusul în
casă: Pe unu anu 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplar 5 or. v. a. sau
15 bani.

Atâtă abonamentele câtă și
inserțiunile suntă a se plăti
înainte.

Nr. 26.

Brașov, Luni, Marți, 4 (16) Februarie

1892.

După conferență.

III.

Brașov, 3 Februarie v.

Cetindă resumatul corespondenței diarului bavarez, „Allgemeine Zeitung”, privitoare la politica Românilor de dincóce, fiăcine va fi în clară despre proveniența ei. Făuritorii informațiilor obscure și false, cu cari a fost tractată foia germană nu pot fi decât cei ce se laudă, că împreună cu „organul din Sibiu al partidului național român” au dat „semnalul” pentru continuarea acelei „agitațiuni” în cercurile Românilor transilvăneni și ungurenii, ba „chiar și în sinul comitetului executiv”, care avuse de scop a accentua o „desbinare” în sinul partidului național.

Faptul în sine, că „Allg. Ztg” publică informații false și tendințose despre noi, nu are vr’o importanță deosebită. Nu este pentru prima oară și, precum vedesce o corespondență mai nouă a aceleiași foi, dataată totu „din Transilvania”, nici pentru ultima oară, că se întâmplă așa ceva.

Ceea ce însă ne atinge de-a dreptul și nu ne poate lăsa nici un moment nepăsători, este împrejurarea, că cei ce se afișează în „Allgem. Ztg” în mod atâtu de absurd și ridicul, ca purtătorii cei mai autorizați ai „politicii Românilor din Ungaria”, ca susținătorii monarhiei austro-ungare, și ai „politicii de pace a triplei alianțe” (sic!), dau să cunoscă prin acest pas al lor, că nici după conferența din anul curent nu vor să înceteze cu păcătoșele lor intrigă și agitațiuni în sinul Românilor transilvăneni și ungurenii.

Ce însemnă a vorbi pe două colone lungi despre pretențiile unel-

tirilor ale unei părți însemnate a Românilor în contra memoriului la Coronă, despre pretențiile lor înclinare spre kossuthism și rusofilism, a te înfățișa apoi ca cel ce te ai opus acestui curent cu succes și a te lauda în fine, că tu pledezi pentru întărirea monarhiei austro-ungare?

Însamnă scurt și limpede, că cei ce au făcut așa în corespondența diarului „Allg. Ztg.” au voit să denunțe pe frații lor înaintea opiniei publice, că ar fi în contra monarhiei austro-ungare; au voit tot-o dată să lătească părerea, că numai lor este a se mulțumi, decât până ađi Români ardeleni și ungurenii nu sunt cu toții kossuthiști și rusofili.

Și ce însemnă, când „Tribuna” din Sibiu se caracterizează în desu amintita corespondență, ca o foie care susține din convingere politica de pace a triplei alianțe și când imediat după acesta se asigură, că „Tribuna” a condamnat cochetarea cu Cehii a Românilor, cari au peregrinat la Praga?

Însamnă că acești „caracterizatori” s’au făcut de ris pentru eternitate prin stupida lor îngâmfare și mai însemnă, că și-au dat pe față firea lor de denunțianți ordinari.

Au voit să denunțe pe Români, cari au fost la Praga, ca pe nisce contrari ai triplei alianțe.

Lucrul nu ne este nou. „Tribuna” mersese în toamna anului trecut așa departe cu absurditățile ei de a folosi ca argument pentru desaprobaria acelei vizite la Praga, încercarea de atentat dela Rosenthal în Boemia, care se întâmplase cu o săptămână mai înainte.

Ne aducem aminte, ce impresiune rea a produsă acesta neghiobiă reütăciósă în sinul Ro-

mânilor noștri, cari au aprobat fără de nici o rezervă pasul fraților lor, cari au vizitat în corpore esoposiția cehă.

Au susținut atunci cei dela numita foie română, că ei scriu conform programului național și a principiilor stabilite de conferența națională dela 1890.

Așa susțin și acum, că tôte uneltirile lor sunt efluxul programului național.

Bietul program național — care constă numai din 9 puncte destul de scurte — câte mai trebuie să suporte. Pe conta lui se fac tôte neghiobiile, se țesu tôte intrigile și se scriu tôte absurditățile pentru cetitorii lesne creștători transilvăneni și ungurenii!

Ce are programul nostru național cu tripla alianță și cu Cehii?

Când s’a pus temelia acestui program, nici pomenire n’a fost de tripla alianță și Cehii se aflau totu pe acel teritoriu, și luptau pentru egala îndreptărire națională ca și astăzi. Și pôte tripla alianță să înceteze său să se transforme cu timpul de dece ori și totu programul nostru național va rămâne unul și același.

Ear în ce privește pretențiile „principii stabilite în conferența dela 1890”, adevă cunoscutele „enunțianți”, cari p’atunci au surprins pe toți politiciii români gânditori, apoi tocmai un punct al acestora cerea în mod naiv: „să ne adresăm către tôte naționalitățile din patriă și monarhia să se declare solidare cu noi și cu postulatele noastre...”

Ei bine, cum se vor declara Slovacii, Sârbii din Ungaria, apoi Cehii etc. din Austria solidari cu noi, decât vom ocoli esoposițiile lor, și ne vom feri de a ne înțelni cu ei?

Dér nu e scopul nostru de a

intra în analiza acestor ces-tiuni primitive, pe cari ar trebui să le înțelgă și copii de școlă, ci voim numai să arătăm pe ce se razimă argumentele celor ce au dat „semnalul” pentru continuarea agitațiuni între Români de dincóce și cari se laudă, cu o ridiculă îngâmfare, că apără monarhia și „susțin” tripla alianță, când nimeni din sinul Românilor de dincóce nu se gândesce a le ataca.

CRONICA POLITICĂ.

— 3 (15) Februarie.

O telegramă din Viena anunță, că camera deputaților a adoptat în a doua citire, cu ore-cari modificări, convențiunea cu societatea de navigațiune a Dunărei. Articolul 4 a fost votat cu o modificare, care dice, că societatea se angiază în timpul duratei tratatului său cu guvernul, de a nu renunța în favoarea vre-unui stat riveran la dreptul de a stabili ea însăși taxele sale, la regulamentul său de es-ploatațiune și de a nu admite nici o restricțiune a acestor drepturi. După ce ministrul de comerț s’a declarat în favoarea acestei modificări, camera a adoptat și legea subvenției de acordată de către stat, acestei societăți.

*

„Agenția Havas” comunică din Bern (Elveția) soirea, că negocierile pentru tratatul de comerț cu Italia s’a rupt și tariful general se va aplica cu începere de mâne Ruptura a provenit din cauza, că ofertele Italiei pentru mărfurile elvețiene, mai cu seamă pentru broderii, sunt neindestulătoare și că Italia cere pentru intrarea multora din produsele sale, printre cari vinurile, concesiuni mai mari; ea a refuzat chiar o reducere asupra brânțeturilor elvețiene cerută ca compensațiune. Er „Agenția Stefani” află din Zürich, că d. Droz, anunțându delegaților italieni ruptura negocierilor, a exprimat părerea sale

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(5)

Inchisorile mele.

De Silvio Pellico.

XI.

Pe galeria, care se afla sub farăstra mea și în aceeași direcțiă cu închisórea, umblau de dimineață până sera, în sus și în jos, prizonieri însoțiți de secundini, cari mergeau, ori veniau dela investigații. Cei mai mulți erau din poporul de rând. Am vădută totuși pe câțiva aparținători clasei culte. Deși nu-i puteam examina mai de aproape, căci treceau așa de repede, totuși fiă-care din ei imi deștepta atențiunea; cu toții mă mișcau, unii mai mult, alții mai puțin.

Acastă vedere tristă, încă în primele zile mi-a mărit durerile; încet cu încetul însă m’am obișnuit cu ea și în sfârșit chiar și împrejurarea acasta imi servia de ușurare în grozăvenia singurității.

Pe sub ferăstra mea mergeau și femei prizoniere. Treceau în altă curte pe sub o mare boltitură; acolo erau temnițele pentru femei și spitalul alienațiilor. Unu forte subțire părete mă despărția de una dintre odăile femeilor.

Bietele, adese-ori mai că mă asurđiau, când cu cântece, când cu sfeđi. Săra târđiu după ce larma înceta, le auđiam vorbind.

Decă așa fi voit să intru în vorbă cu ele, puteam s’o fac. Dér n’am făcut’o, nu sciu din ce causă. De témă? din ambițiă? din înțelptă precauțiune, ca să nu mă incură în discuții cu femei decădute?

Cred, că tôte aceste motive au înfluințat la hotărirea mea. Când femeia este ceea ce trebuie să fiă, ea devine pentru noi o creatură sublimă! A vedé astfel de femei, a le asculta, a vorbi cu ele, imi îmbogățescu mintea cu gândiri nobile. Femeia decădută însă și vrednică de dispreț, mă turbură, mă întristeză, imi despóia inima de ori-ce poesiă.

Și totuși... între glasurile acestor femei erau unele și plăcute, și acestea — de ce să n’o spun? — imi erau dragi. Intre acestea una era mai plăcută decât tôte și mai rară o puteam auđi; ea nu talmăcea gânduri comune. Femeia cânta mai puțin, dér mai totu-deuna tristul versu: „Cine va redă nenorocitei femei, fericierea?”

De câteva ori a cântat litaniiile,

sótele ei o acompaniau în cântare, dér eu puteam să deosebesc dintre tôte, vocea Magdalenei, deși celelalte voiau cu ori ce preț să i-o coplesc.

Da pe acastă nenorocită femeie o chiăma Magdalena. Sótele ei fi povestea durerile lor, ea le împărția, sus-pina și dicea: „Curăgiu, dragile mele; D-đeu nu ne va lăsa.”

Cine pôte să mă impede să nu-mi închipuesc, că ea e mai mult frumoasă și nenorocită, decât vinovată? Să-mi închipuesc, că ea s’a născută pentru eseroicitarea virtuții și că e în stare a se reîntorce pe calea acesteia, decât întru adevăr a călcat peste ea? Cine mi-ar fi putut imputa, că ascultându-o am rămas mișcată, încăt mă rugam pentru ea o’o deosebită căldură?

Nevinovăția este vrednică de cinste, dér cu câtă mai mult părerea de rău! Celu mai bun dintre ómeni, Dumneđeu-omul, a ținut Elu lucru nedemn de-a arunca o compătimitore privire la femeile păcătoșe, de-a cinsti turburarea lor, de-a le primi între acele suflete, pe cari le-a iubită mai mult? De ce dér desprețim așa de tare pe femeile cufundate în pecat?

Intre astfel de filosofări de sute

de ori am fost ispitit de a-mi ridica cuvântul și de-a încredința pe Magdalena despre iubirea mea frățescă. Intr’unu rând am și exprimat prima silabă: „Mag!...” Ceva caracteristic! Inima imi bătea, ca a unui bășandru amoresat în virstă de 15 ani, deși eram de 31 ani care nu mai e virsta friceii copilăresc.

Nu m’am putut reține. De nou am început: „Mag!...” „Mag!...” Inzadăr. Insu-mi imi păream ridicol și am strigat infuriat: „Nebun și nu Mag!...”

XII.

Așa s’a sfârșit romanul meu cu sërmana femeie. Amintirea ei însă timp de câteva săptămâni imi deștepta cele mai dulci simțiri. Adeseori eram melancolic și cuvântul ei mă înveselia; când mă gândeam la decădinta și la ingratiudinea ómenilor, adeseori eram cuprins de mâniă în contra lor, uriam totul — însă vorba Magdalenei éráși mă chiăma la compătimitore și iertare.

O, femeie păcătoșă necunoscută, barmă de n’ar trebui să fi judecată la pedepsă grea! Său de vei fi judecată la ori ce pedepsă, servescă-ți de nobilitare aceea, ca să poți trăi și muri iubită înaintea lui D-đeu! Fii deplănsă și onorată de toți aceia, cari te cunosc, precum deplănsă și onorată ai fost din parte-mi, care nu te cunosc. Deș-

de rău, pentru această amânare, adăugându-și că speră, că în curând va interveni o împăcare dorită pentru interesele economice ale celor două țări. D-lă di Rudini luându-și actul cu cea mai mare pădure de rău de deciziunile consiliului federală, a declarat, că va păstra aceleași sentimente amicale și împăciuitoare. Elă speră de asemenea, că înțelegerea atât de multă dorită va putea fi stabilită cât se poate mai curând. „Agenția Stefani“ mai anunță că ministrul Elveției la Roma, la ordinul consiliului federală, a cerut guvernului italian să continue negocierile, cu totă aplicarea tarifelor generale. D-lă di Rudini a declarat, că primesce în principiu; cele două guverne se vor înțelege în această privință.

Din Paris se telegrafiază, că diarul „Petite Republique Francaise“ aduce din izvor sigur scirea, că dela mărtea fiului prințului de Wales se vorbește adeseori în cercurile politice, că principele de Wales va abdică la tron și se va retrage cu totul din viața politică. Causa la această se dă, că e împrejurarea, că principele voese să se dedice cu totul familiei sale, cu atât mai virtuos, că soția și fata sa mai tinere, principesa Maud, sunt bolnăviciose. Principele de Wales ar avea de gând să abdică în favoarea fiului său.

În Cairo s'a săvârșit dăile trecute predarea diplomei și a insigniilor mării cruci a legiunii de onoare Chedivului Abbas-pașa, prin consulul general francez, marchisul de Reverseaux. La ceremonie această au luat parte și admiralul Dordot cu statul său major, precum și personalul ambasadei franceze. Marchisul de Reverseaux îi predă Chedivului insignile ordinului roșind o alocațiune, pe care o încheie cu următoarele cuvinte: „tote străduințele mele vor fi îndreptate într'acolo, ca să consolidez acele legături tradiționale de amiciție, cari legă țările noastre amândouă“. Chedivul îi mulțamea erășî printr-o vorbire. La finea acesteia dăse: „Vă mulțamesc d-le ambasador pentru asigurarea sentimentelor D-Vostre personale și fiți convinși, că eu tot-déuna mi voi aduce aminte de amiciția tradițională a Franciei față de Egipt.“

SCRILE ȚILEI.

— 3 (15) Febr.

Vitele române în Austro-Ungaria. În Austria se înmulțeseră din ce în ce mai mult cererile pentru deschiderea graniței române. Măcelarii din Viena, Klosterneuburg, Mödling, Bruck Brün, Cer-

năuți, Eger, Gmunden, Gratz, Ischl, Karlsbad, Klagenfurt, Krakau, Krems, Lemberg, Lintz, Meran, Olmütz, Praga, Reichenberg și Salzburg, au însărcinat pe deputatul Sommaruga să depună pe biroul camerei din Viena o petițiune comună, prin care ceră deschiderea graniței pentru vitele române. În această petițiune se afirmă, că prin importul vitelor române vor scădea de sigur prețurile cărnei, cari de prezent în Austria sunt esorbitante.

Liga. Duminecă 26 Ianuarie s'a constituit secțiunea „Ocele mari“ a Ligei culturale. Comitetul a fost astfel constituit: Președintele d. A. Georgescu; casierul I. N. Saita; censorul I. C. Angelescu; membrii: G. Manole, M. Xenu, căpitanu I. Paulianu, Ilie Pleșoianu, P. Mareșu, P. Panaitescu, G. Rădulescu și G. Mateescu; secretarii: P. Luoaci și Theodorescu. Secțiunea numără peste 50 membri.

Petrecerea cu dans costumată, ce s'a dată Sâmbătă seara în sala otelului „Nr. 1“ din loc din partea „Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sărace gr. or. din Brașov și Săcele“, a fost una din cele mai succese și mai animate petreceri românești, ce am avut în iarna această în Brașov. Publicul ales și numeros. Costumele naționale ale damelor în deosebi, prin eleganța și variațiunea lor, ne-au încântat. Rară ni-s'a dat ocaziunea de a vedea costumul național atât de bine reprezentat, ca aici. Jocurile de colonă, între cari „Romana“ etc., precum și toate celelalte jocuri din program s'au dansat în cea mai frumoasă ordine. Succesul splendid al petrecerii, care și în privința materială a fost foarte mulțumitor, este a se datori fără îndoială Comitetului acestei Reuniuni, er în deosebi stăruinței doamnălor Ecaterina Rădulescu, Maria Munteanu și Virginia Vlaicu. Atențiunea și purtarea preventoare a domnilor arangiatori încă a îndatorat mult publicul. Petrecerea durată până târziu după miezul nopții.

Miseria în Rusia. Se telegrafiază din Rusia, că consiliul imperiului a acordat o nouă sumă de 60,000,000 pentru a veni în ajutorul provinciilor bătute de miserie. Consiliul a aprobat de asemenea principiile noului regulament al orașelor.

Mărtea lui Padlewsky. O corespondență din St. Antonio (America), dă diarul italian „Il Diritto“, afirmă cu siguranță, că individul cunoscut sub

numele de Otto Hanser, care a fost găsit mort în parcul orașului, în ziua de 28 Octomvre 1891, nu era altul decât Padlewsky. Doctorul Schroeder din Buffalo a afirmat, că l'a cunoscut din Varșovia, că era una și aceeași persoană; elă adăogă, că Padlewsky și-a schimbat numele de frică de a nu fi arestat. În Posen elă a fost cunoscut ca Otto Hoffman, er în New-York sub celă de Otto Hanser. Elă scrisese doctorului Schroeder dăcându, că se temea de a nu fi estradat cumva Rusiei, dăr că nică odată elă nu s'ar da viu în mâinile poliției.

Manifestația muncitorilor. Din Praga se scrie, că câteva sute de lucrători fără de lucru s'au adunat în timpul dimineții înaintea primăriei și au trimes deputați primarului și guvernatorului pentru a-le cere de lucru. Primarul a promis, că va întrebuița 150 dintr'ei pentru lucrările orașului și va face demers și pentru ceilalți. Liniștea este perfectă în oraș.

Logodnă. D-lă Grigorie Birea, unul dintre simpaticii noștri tineri comercianți din loc, s'a logodit Sâmbătă în 1 (13) Februarie c., cu d-ra Irina Răducană. — Adresăm tinerei pe-rechi sincere felicitări!

Impăratul Chinei învață englezesce. Jurnalele engleze din China auunță, sub rezervă ce e drept, că împăratul Chinei învață englezesce dela începutul lunii lui Decemvre. Elă are de profesori pe doi Chinez, cari au fost elevi ai colegiului imperial din Peking

Degerat. Mai mulți locuitori din Oszechlib (Bucovina) în a căror societate se afla și femeea Catrina Hladky, au mers la 1 Februarie a. c. n. la Berhomet, de unde s'au re-torsu beți târziu noptea acasă. Catrina Hladky, care mergea în urmă, a picat jos, fără ca să fi fost observată de ceilalți și a doua dă dimineața a fost aflată degerată. — Etă urmările beției.

Balulă mascată de elită, care se va arangia în 17 Februarie, după cum suntem informați, promite a fi ună adevărată bală de elită. Măestrul de dans Fiedler va arangia o seriă proprie de măscol.

Musica orășenească, va da a IV serată cu abonament în sala dela Redoute, în 28 Februarie n. c.

24 Ianuarie în Slatina

Slatina, 26 Ianuarie v. 1892.

Secția de Oltă a Ligei a serbată memorabila dă de 24 Ianuarie prin o ședință festivă cu următorul program: 1. Cuvânt de deschidere de d-lă Președinte 2. Dare de sēmă a secțiunii asupra activității în anulă expirat, de secretar. 3. Conferență istorică: despre unirea principatelor române, ținută de d. Aug. Craiuc, directorul gimn.

Ședința s'a ținută în marele salonulă a gimnasiului real. La orele 8 seara salonulă era iluminat a giorno, un mare public se adunase ca să serbeze această mare dă din istoria Românilor. D-lă Președinte, Dum. Protopopescu, deschide ședința prin o măduosă cuvântare. Salută mai întâi pe d. membri și onoratul public și spune apoi că această Ligă este una din cele mai înalte asociațiuni românești, care urmăresce înaintarea culturii române. Aici toți românii de bine se întâlnesc fără deosebire de partide, aici toți suntem Români. Arată apoi că secția noastră, deși mică, dăr' este una din cele mai active și deja și-a câștigat o bună reputațiune între celelalte secțiuni. Din punct de vedere financiar, secția Oltă a contribuit la secția centrală cu cea mai mare sumă.

După această d. secretar I. Moisil, face darea de sēmă, cam în următorul fel:

Astăzi seară se implinesce un an dela fundarea Ligei și a secției Oltă. Convinși de înaltul scop ce Ligă urmăresce, am contribuit și noi cu o pētră fundamentală la înălțarea măreții zidiri: „a Ligei pentru unitatea culturală a Românilor.“

Scopul Ligei este de-o parte a grăbi completarea culturii tuturor Românilor ca să pōtă țină peptu cu poporele din jur, pōte unele mai culte ca ei; er de altă parte de a susține mișcarea culturală a Românilor din ori care țără românească...

Spre îndeplinirea acestui scop sublim, Ligă prevede în statutele sale următoarele mijloce:

- a) înființarea de cabinete de lectură și bibliotecă,
- b) tipărirea de cărți în edițiuni populare,
- c) sprijinirea publicațiilor, cari ar lucra în scopul Ligei,
- d) conferențe publice,
- e) sărbătorirea dăilor mari din viața trecută a națiunii române,
- f) formarea unui fond de ajutor prin cotisațiuni lunare, subscrieri de bună vōiă, donațiuni etc.

Secția noastră, dăce d. secretar, în decursul acestui ană a început să realizeze unele din aceste mijloce.

tēptă în totu celă ce te vede, răbdarea blândea, dorulă după virtute, credința în D-șeu, pe cum le-ai deșteptat în acela, care nevădându-te, totuși te-a iubit mult! Inchipuirea mea pōte să rătăcească, vădându-te frumoasă corporalmente; dăr sunt convins despre aceea, că sufletul tău, frumos este. Sōțele tale au vorbit dur, tu însă cu smerenie și fină; ele injurau, tu binecuvântai pe D-șeu; ele se certau și părianu, tu le-ai împăcat. Dăcă cineva și-a întins mână ca să te retragă de pe calea rușinei, dăcă din nobleța sufletului și-a făcut bine, dăcă și-a șters lacrimile, o, ajungă-lă pe acela, pe fii și pe fii fiiloră lui, tōte mângăerile!

În închisōrea vecină cu a mea locuiau câțiva bărbați. Și pe acestia îi auțiam vorbind. Unul dintre ei avea mai mare autoritate ca ceilalți, nu pentru că dōră ar fi fost mai fin, ci fiindcă scia vorbi mai mult și cu mai multă îndrăsnelă. Acesta era vătavulă, cum s'ar dăce. Se certa, și pe certăii cu elă îi făcea să tacă prin o voce a lui poruncitoare și prin esundarea vorbelor sale; elă prescria celorlalți, cum trebuie să gândescă și să simtă și acestia, după puțină tocmelă, îi dădeau

tōtă dreptatea.

Nenorocii! Nu era între ei unul, care să micșoreze neplăcerile închisōrii, prin aceea, că ar mărturisi un sentiment mai blând, sēu puțină religiositate, ori iubire.

Căpetenia acestor vecini m'a salutat, la ceea ce am răspuns. M'a întrebat cu ce-mi petrecă această afurisită viață. I-am răspuns, că de-ar fi încă odată atât de tristă, dăr nică o viață nu e afurisită înaintea mea, si că omulă trebuie să se nisuiască până la mărtea aș procura bucuria, ce ni-o întinde cugetarea și iubirea.

— „Explică-te, domnule, explică-te.“ M'am explicat și nu m'au înțeles. Și cândă căutam după câteva cuvinte pregătitoare, cari să-mi servescă de exemplu pentru a-i îndruma la gingășia cea deșteptat-o în mine vorba Magdalenei, vătavulă a erupt într'ună risă uriașă.

— „Ce-i aceea, ce-i aceea?“ strigară soții lui. Nesimpțitorulă omă își repeți cuvintele schimosit, la ceea ce întregă ceta încep să ridă, er eu apăream înaintea loră grozav de hēbuc.

Și în temniță să întēplă, ceea ce vedem în lumea din afară. Aceia cari

și pun în înțelepciunea în faptul, că turbază, murmură și neonorază, socotesc de-o nebuniă compătimirea, iubirea, principiul, care ne împrumută gădiri frumoșe, ce vestesc mărtea omeniei și a breatorului ei.

XIII.

I-am lăsat să ridă și n'am mai dăit nică o vorbă. Vecinii mei m'au agrăit de două, trei ori; eu am tăcut.

— „Nu va mai fi la ferestră, a mers de-acolo; își ascute urechile după suspinulă Magdalenei; s'a scandalisat de risetele noastre.“

Astfelă vorbiră o bucată de vreme. În fine vătavulă i-a admoniat să tacă și-apoi numai șoptitoră își petrecură pe conta mea.

— „Tăceți, dobitoțeloră, cari nu sciti nică atăta; ce naiba încurcați atătea. Vecinulă nostru nu e așa de mare măgar, cum gândiți voi. Voi însă nu sciti gândi despre nimic. Eu rumegă, apoi vorbesc, eu! A face pe turbatulă (infuriatulă) ca noi, scie s'o facă fie-care omă slab. Ceva mai multă bucurie dulce, ceva mai multă iubire, ceva mai multă credință în binefacerea cerului, ce gândiți voi, sincer, ce însemneză asta?“

— „Acum, căci mă gândesc asupra lucrului“ răspuse unulă „mi se pare, ca și cândă ar fi semnulă unei mai mici mișelii.“

— „Bravo!“ strigară vătavulă c'ună sbieretă stentorie. „Începă a prețui puțină capetele vōstre de bostan.“

Nu eram mândru, că mă țineau de „mai bună mișelă“ decâtă ei; dăr eram cuprins de ună felă de bucurie, că nenorocii încep a avē altă părere despre însemnătatea îngrijirii de sentimentele mai blânde.

Am mișcat aripa ferestrii, ca și cum aș fi venit atunci lângă ea. Vătavulă m'a agrăit. I-am răspuns în credință, că dōră, după felulă meu, voese să se moralizeze. M'am înșelat. Spiritele ordinare se înfioră de gândirile serioșe; dăcă le cuprinde ună adevăr sublim, sunt în stare să-lă calce într'ună momentă în picior, însă îndată își întorc privirea de cătră acela și nu pōt să reziste ispitei, ca afectându minte mare, să nu tragă la îndoială acelă adevăr și să nu-lă critice.

M'a întrebată apoi, dăcă sunt închis pentru datoriă?

— „Nu!“

La constituirea secțiunii s'au înscris 42 membri fondatori. În decursul anului, numărul membrilor s'a ridicat la 80, dintre cari 75 ordinari, 23 ordinari și donatori și 5 donatori, 1 membru a reposat, ér câțiva s'au retras. Arfi de dorit ca atât d. membri cari s'au retras să se reintorcă érăși în sinul secției noastre, cât și alți domni să între ca membrii. Conform alineatului a din art. 3 a statutelor secția a întemeiat un cabinet de lectură, unde se află astăzi 27 diare, reviste... cari se primesc gratis afara de două.

Conform alineatului d secțiunea a început ținerea de conferențe publice. Întâia conferență istorică a ținut'o ilustrul profesor universitar (Iași) Nicolae Jonescu la 2 Decembrie. Astăzi suntem în plăcuta poziție de a avé o a doua conferență istorică de d-lă A. Crainic. Comitetul speră, dice d. secretar, că și alți domni vor binevoi a ținé conferențe din ori ce ramă ală sciințelor, spre a se forma ună curentă corăspunătoră cu starea de astăzi a societății.

Sărbătorirea datelor mari din viața trecută a națiunii române fiind asemenea un punct din mijlocele Ligei, comitetul chiar astăzi serbeză una din cele mai mari zile: „Unirea principatelor române“, cea mai însemnată și, în care s'a pusă baza actualului stat românesc, liber și independent.

Starea financiară a secției, espusă de d-lă casier Sim. Crainic, este următoarea:

Capitalul adunat dela 24 Ianuarie până la 31 Decemvre 1891 este de L. 2634 B. 22. Cheltueli L. 315. B. 20. Capitalul net L. 2319 B. 02.

Din aceștia s'au trimis secției centrale L. 1924 B. 10 ér în cassă sé află L. 394 B. 92.

D. secretar exprimă, în numele comitetului, mulțămiri damelor din Slatina, d. membrii, apoi d-lui Colonel Boteanu, onoratului public slătinean, d. diariști și d. studenți universitari, cari cu toții au contribuit cu generositate la înălțarea secțiunii noastre în deosebite moduri.

D-lă Președinte propune proclamarea d-lui colonel Em. Boteanu, ca president de onore, ca semn de stimă pentru generositatea arătată totdeauna secției noastre, ceea ce se primește cu unanimitate.

Din conferența d-lui A. Crainic, însemnă pe scurt următoarele:

Frământări mari s'au întâmplat dela constituirea omenilor în state. Societatea omenescă a trecut prin nenumărate faze, până a ajuns la starea de astăzi. Neamul românesc, făcând parte din societatea omenescă, s'a afirmat

— „Doră pentru înșelăciune? Înțeleg, că ești acusat fals.“

— „Sunt acusat cu totul de altceva.“

— „Pentru aventuri amorose, ești aici?“

— „Nu!“

— „Pentru omor?“

— „Nu!“

— „Pentru că ești liber cugetător?“

— „Pentru asta!“

— „Și cine și cari sunt acei liberi-cugetători?“

— „Asta nu ți-ai sci-o spune, fiindcă îi cunosc foarte puțin.“

Un secundino ne intrerupse conversația, cu mare mânie. Și după ce înjură sdravăn pe vecinii mei, se întorse către mine cu mare serioșitate, nu ca un parcălab, ci ca un dascăl, și mi dișe: „Fia-ți rușine, domnule, a te lăsa în vorbă cu totă gozăria! Scii, că aceștia sunt tâlhari!“

Am roșit la față și érăși am roșit, fiindcă mai înainte roșisem. Gândiam, că a vorbi cu ori ce om nenorocit e mai mult o facere de bine, decât un păcat.

(Va urm.)

mai puternic, în timpul nou, înainte cu 33 ani, la 24 Ianuarie 1859, când s'a îndeplinit unirea Românilor dela Carpați până în Dunăre și Prut. Națiunea română a reînviat deci înainte cu 33 ani.

Dela descălecarea Românilor prin împăratul Traian până astăzi, ei au dus o viață rară, în istoria omenirii, până în fine ne am cristalisat într'un popor, care astăzi este respectat în lume.

Arată apoi prin ce faze istorice am trecut pe timpul lui Mihai Eroul, alui Stefan cel mare (și a altor voievoi) cari au căutat să realizeze, séu chiar au realizat pentru moment ore-care unitatea Românilor. Arată împărechierile, desbinările de mai nainte ale Românilor.

Dér cu toate acestea mulți Români erau convinși de trăinicia în viitor. Pe când suflarea românească era înăbușită între Carpați și Dunăre, o parte a elitei societății românești — prin modă — merge în Franca, la focarul libertății și democratismului. Amintesc pe copiii boierilor, cari devin revoluționari față de părinții lor. Binele popoarelor s'a făcut prin revoluțiune, și fără revoluțiunii progres n'ar esista. La Români, profesorii mari și mici, poeți, istorici, filosofi, toți deveniseră revoluționari, cari sé nisuiu să schimbe starea de atunci a Românilor într'o stare mai bună, mai modernă, conformă spiritului timpului. Amintesc pe Cichindeal fabulistul, care decă nu putea altfel, propaga românismul prin mijlocul fabulei.

„Minte mărită nația daco-românească, când te vei uni, nația mai alésă ca tine nu va fi.“ (Cichindeal).

Arată apoi pe dușmanul cel mai nemijlocit al neatârării Românilor, care voese dela Petru cel mare să pună mâna pe cheia Europei: Constantinopolul, ea apoi să dicteze întregii Europe. Testamentul lui Petru cel mare, invasiunile rusești repețite în România, războiul Crimeii, — Napoleon însé care cunosea politica moscovită și aspirațiunile legitime ale Românilor, pune pedecă continuă lătrei Rusiei în Europa. Amintesc pe Kogălniceanu, Rosetti și I. Brătianu, ca luptători naționali în unire cu mulți alții. Convenția dela Paris art. 23. Cestia Românilor la congresul din Paris, Caimacămia, intrigele Rusiei, ale Austriei etc. Vogorides. Alegerea principelui Cuza, prin care Români trag o bună săpunelă Austriacilor, Rușilor, și altor câteva cabinete europene dușmane Românilor, alegându-l pe Cuza în Moldova și Muntenia, lucru la care nu se așteptase deșteptii diplomați europeni. Pomenesc pe Boerescu, Negri, Nifon.

Toți Românii privesc cu mândrie și speranță la statul român. România este astăzi vatra, focalul culturii române, care trebuie să se răspândească preste toate țările locuite de Români.

Mituiră și abuzuri la alegeri.

Din cercul Bocșei (comit. Caraș-Severin) Ianuarie 1892.

La 1882 alegătorii români din cercul electoral al Bocșei române au făcut minuni de bravură. Ei au candidat aci pe cel mai brav Român din acest comitat, pe d-lă Coriolan Brediceanu, avocat în Lugos, care primind candidatura, numai trei zile a călătorit prin cer și a redeșteptat totă suflarea românească așa, că și orbii puteau vedé, că numai Brediceanu va fi ales și altul nu. Corteșii unguresi însé prin intimidări, mituiră, forțări și falsificări au făcut să învingă Tisza Lászlo, un frate al fostului ministru-președinte Tisza, — cu o majoritate de 6 voturi. În 1885, fiind noi în pasivitate, totă acesta a fost ales.

În decursul acestor opt ani, n'am cetit măcar odată să se fi deschis a-

cestă mameleucă gura, fără numai doră cu vre-un „igen“, din care cauză și-a perdată totă încrederea, așa că nu cred să se fi aflat nici un suflet în acest cer, care de bună voie ar mai fi votat pentru densul. Totuși puternicii țilei, în frunte cu d-lă Iuliu Petric, avocat în Bocșa, ca președinte al partidei „liberale“ din acest cer, și cu d-lă Etvig Bösz, președintele partidei liberale din întregul comitat, au convocat pe Sâmbătă în 23 Ianuarie o conferență în Bocșa montană, cu scop de-a candida de nou pe dl Tisza Lászlo, și fiind Sâmbăta și de tîrg, au fost adunați de prin tîrg mulțime de alegători din partea notarilor și juților comunali. Dér se vedeți minune, în această conferență pură guvernamentală, convocată numai cu scop de a candida pe Tisza, nici n'a fînit președintele vorbirea sa de deschidere, când au și început a striga alegătorii de toate națiile, ce erau de față: „Nu ne trebuie Tisza!“ — „Abzug Tisza!“ Ba însuși „părintele“ V. Nemoianu, care atât de mult a ținut până acum la partidul „liberal“ (!), se scólă și dice, că-i pare tare réu, că la alegerile trecute a ținut cu acest Tisza Lászlo, care în 8 ani nici un cuvânt n'a vorbit în dieta țerei, — deci el se lapadă și ese din această partidă.

Poporul adunat a început unanim a striga: „trăescă d-lă Michail Panajot, deputatul nostru“. D-lă Panajot, sculându-se pe un scaun, mulțumesc poporului pentru încredere, dér el le recomandă, să alégă pe amicul său Etvig Bösz, proprietar mare în Valea-boului. Acesta fiind prezent, se scólă și mulțumesc dicend, că de astădată nu pte nici de cum primi, căci el ca președinte central al partidei, este față cu cei de sus angajat pentru Tisza.

Atunci poporul de nou încep a striga „Panajot“, care sculându-se declară, că primește candidarea cu program „liberal“. D-lă președinte I. Petric însé, în loc să recunoscă ca candidat de deputat numai pe d-lă Panajot, precum cerea întreaga conferență, din propria s'a voință candidă pe Tisza Lászlo și pe d-lă M. Panajot. Poporul nepricepându în ce curse a băgat d-lă Petric, luă pe d-lă Panajot pe un scaun și-l duse cu alai pe sus până la locuința lui.

Altă candidat, fără program hotărît, a mai fost aci faimosul protode cassat Fabry Janos, care ni-a fost adus pe Tisza în cercul nostru, acum însé i-a fost contra-candidat. Măne și după această conferință s'au aruncat stăpânii țilei asupra lui M. Panajot, amenințându-l cu pierderea poștei și a directoratului dela casa de păstrare de aci, decă nu se va retrage, ceea ce a doua și s'a și întâmplat, căci s'a retras.

Acum, ca totdeauna, s'a suflă societatea căii ferate c. r. și totă stăpânirea comitatensă, începând dela fișpan până la străjan, și în 3 zile corteșiră, mituiră și intimidară pe bieții alegători, ducându-i ca tîrși la urnă, căci de însuflețire nici vorba, și așa invine érăși mameleucă de Tisza Lászlo, față de puținele voturi ale lui Fabry Janos.

Preoții, învățătorii, cum și alegătorii mai luminați s'au ținut pasivi, respectând concluziunile conferenței naționale din Sibiu. Numai câte-va Iude s'au aflat și între noi, și adevă preotul Ioan Veleceanu din Ramna, cu brău roșu decorat; popa Vasa Popoviciu din Valea-pai, care folosește 100 jugere de pământ clasa V. dintre cari Ven. Consistorul din Caransebeș ar face foarte bine, decă ar lua o parte pentru fondul preoțesc diecesan, după cum a luat și dela alte comune. Apoi popa Domșa din Duleu; popa Simu din Iersig, cum și popa Ioan Popoviciu jun. din Bocșa-română au fost tot atâtea oțtăcite. Despre popii gr. cat. din Ramna, Popescu și colegul său, nu mai vorbesc, căci aceștia au fost totdeauna în tabăra contrară nouă.

Alți vr'o 60 preoți și vr'o 50 învățători, ce mai sunt în acest cer electoral, s'au ținut pasivi, ședend acasă, — laudă lor.

Decă timpul nu era așa scurt dela conferența noastră națională din Sibiu până la alegeri, și decă am fi avut timp a împărtași poporului hotărîrea delegaților noștri din Sibiu, atunci puțin ar fi luat parte la alegeri, căci pe la noi numai în președinea alegerii ni-au sosit diarele noastre naționale, din cari am luat la cunoștință laudatul conclud. Pte foile noastre în zilele acelea au fost din adins împedecate pe undeva, căci cele 2 zile înainte de alegere n'am căpătat nici decum gazetele.

Ca de încheiere adaug, că tot meritul pentru alegerea de acum și din rândurile trecute a lui Tisza Lászlo în cercul nostru, îl are numai d-lă Iuliu Petric, pe care stăpânii ca remunerația l'au ridicat din postul său de jude cercual regesc, ér acum pentru acest merit pte-i va detrage și puțina pensiune, ce din grația i-au mai lăsat'o.

Eu poftesc tuturor Românilor celorlă ce lucră cu d-lă Petric față de nația lor, să fiă toți ca acesta remunerați de către contrarii noștri, ceea ce și cred, că va fi.

Un pasivist.

Totă din comitatul Hunedorei Febr. 6 st. n.

În corespondența „din comitatul Huniadorei“ dela 5 Febr. st. n. al președintelui diar „Gazeta Transilvaniei“, d-lă corespondent dice:

„Se vorbește în public, că pe acest Elies H. l'a adus Dr. Solyom Fekete, președintele tribunalului, care apoi a trimis în cer pe cancelistul Ionichiu Olariu „fratele avocatului“, ca să cumpere voturi etc.

D-lă corespondent cu ore care meșteră spune aici între parantese ceva, ca și când ar șopti cui va urechiă, încet încet, d'ă totuși așa ca șoptă să arunce o lumină nefavorabilă asupra aceluia pe care pare a-l avé la — bătuca!

Așa e, Ionichiu Olariu este d'ă fratele avocatului. În acésta cine-l pte desmîni pe d-lă corespondent? Ér avocatul, veți domne, a luat și el parte ca delegat la conferința naționale din Sibiu! Cine șci, prin aceea că d-lă corespondent dice între parantese — „fratele avocatului“, publicul neorientat pte să creă multe rele și despre avocatul a căruia frate a cumpărat voturi!

D-lă corespondent în preocupăne sa pte a uitat, că împrejurarea pusă între parantese nu avea loc în corespondința d-sale și acest lucru era ca tras de p'ru acolo. Căci mai bine decât ori-cine va fi sciind d-sa, cumă avocatul Olariu nu a fost și nu este sub nici un raport responsabil de faptele d-lui Ionichiu Olariu. Acest din urmă ca cancelist și om cu familie, este în absolută dependență de președintele tribunalului ér nu de fratele său, de — avocatul!

Telegramele „Gaz. Trans.“

(Serviciul biuroului de cor. din Pesta.)

București, 15 Februarie. Alegerile în colegiul întâiu electoral, au decurs în linisce. Dintre 75 alegeri au obținut conservatorii 58 deputați, opoziția 8 deputați, restul de 9 sunt balotagie.

Paris, 15 Februarie. Diarul „Temps“ aduce scirea, că regele Milan ar fi declarat, că în interesul fiului său, e decis să renunțe la drepturile sale rezervate, și la dreptul său de cetățen s'ărb, fără însé a face pasuri pentru încetățenirea sa în vre-un alt stat.

Budapesta, 15 Februarie. Ministrul Baross, se dice, că va primi dela împăratul Germaniei ordinul „Vulturul roșu“ clasa I.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Malor.

Cursul la bursa din Viena

din 15 Februarie a. c. 1892

Table with financial data including gold and silver rents, interest rates, and exchange rates for various currencies.

Table with financial data including exchange rates for various currencies and interest rates.

ABONAMENTE

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Pretul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungary: 3 fl. for 3 months, 6 fl. for 6 months, 12 fl. for 1 year.

Pentru România și străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: 10 fr. for 3 months, 20 fr. for 6 months, 40 fr. for 1 year.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungary on Sundays: 2 fl. for 1 year, 1 fl. for 6 months, 50 for 3 months.

Pentru România și străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad on Sundays: 8 franci for 1 year, 4 franci for 6 months, 2 franci for 3 months.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Iosif Csik

c. și r. escl. priv.

Prima fabrică de Syrmier Portland-Cement și vară-hydraulic în BECSIN.

Biroul-Central și depositul: Budapesta, V., Rudolfsquai 8, recomandă onor. d-ni țidari și arhitecți, întreprinderilor de construcțiuni, proprietarilor, comitetelor rurale și bisericesci, precum și onor. publici doritorii de a clădi, propriile sale fabricate în

Portland-Cement și vară hydraulică,

cari se liferăză totdeauna în calitate escelentă. — Prețuri curente și informațiuni se trimită la cerere punctuală.

Table with various medals and diplomas awarded to Iosif Csik from 1873 to 1888.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Octomvre 1891.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predeală, Predeală-Budapesta, etc.), train types, and departure/arrival times.

Nota: Numerii încadrați cu linii grose însemnăză orele de noapte.